

Kansen in Krimp

op zoek naar nieuwe energie

Nb

NOORDERBREEDTE
- SPECIALE UITGAVE 3A 2015

Inhoud

2 Kansen in Krimp

Op zoek naar nieuwe energie

6 De corporatie verbindt

10 Warme woningen in Bolsward

12 Een nieuw hart voor Opwierde

14 Van scheef- naar rechtwonen

16 Energiek Nieuwolda

18 Investeren in een theemuts

22 Wie heeft het voor het zeggen? Pleidooi voor een nieuwe benadering

24 Meten is weten

Warme woningen in Bolsward

Onderzoeker Ireen de Jong aan het woord:

‘In Bolsward heeft woningcorporatie Elkien bij tien van haar woningen ingrijpende duurzame maatregelen genomen. Men heeft hier gekozen voor een andere aanpak dan in het programma van de stroomversnelling. Hier geen nieuwe isolerende huid om de woning heen, maar een exacte vervanging van de buitenmuur van de spouwmuur en slimme, uitgekiende installaties in de woning. Na verwijdering van het buitenspouwblad is in de spouw een dun en uit veel laagjes bestaand isolatiemateriaal aangebracht dat hoge reflectiewaarden heeft. Vervolgens is de spouw ook gebruikt voor het aanbrengen van een deel van het leidingverloop van de installaties. Mooi uit het zicht en prettig voor bewoners, terwijl de leidingen in de spouw ook nog eens beter geïsoleerd worden. Daarna is het buitenspouwblad weer identiek opgemetseld. Het is een interessant staaltje van experimenteren en prettig buiten de lijntjes denken.’

‘Waar huizen die met de stroomversnelling meegaan een aanzienlijke verandering en verbetering van het uiterlijk krijgen, is dat hiernietgeval. Elkien koos bewust voor behoud van de buitenkanten omdat daar eigenlijk niets mis mee is. Voordeel hiervan was ook dat men niet hoefde te wachten op een lange bouwaanvraag-procedure. Dat kwam extra goed uit omdat er subsidie in het verschiet lag. Daar was wel enige haast bij geboden. Deze haast had mogelijk ook gevolgen voor de materiaalkeuze. Van het aangebrachte isolatiemateriaal wordt gezegd dat het de isolatiewaarde haalt uit stilstaande lucht en reflectie. In Nederland wordt het minder gebruikt omdat de geclaimde isolerende eigenschappen niet door de huidige testmethoden aangetoond kunnen worden. Alsonderzoekervraag ik meda dus wel af of de alternatieven voldoende onderzocht zijn en met welke isolatiekwaliteit bewoners nu uiteindelijk te maken krijgen. Ik zou wel willen weten hoe het zit met de effectiviteit en het resultaat op lange termijn.’

‘Wat betreft het installatietechnische deel heeft men gekozen voor het *all-electric* concept. Dit betekent dat er geen gasaansluiting meer is. Alles is elektrisch: verwarming, warm water en koken. Verder hebben de woningen allemaal 28 zonnepanelen gekregen. Deze leveren voldoende elektriciteit op om een warmtepomp aan te sturen die warmte uit de buitenlucht haalt en opwaardeert tot warmte voor verwarming en warm tapwater. De gekozen pomp maakt het mogelijk dat de conventionele radiatoren in gebruik kunnen blijven. Dit lijkt mij een goede aanpassing van de huidige praktijk bij renovaties. Gebruiken wat nog goed is en ondertussen aansluiten bij energievriendelijker warmtetechnieken. Volgens mij gebeurt dit nog veel te weinig!’

‘Wat misschien een gemiste kans is, is dat juist de mogelijkheden om het huis te koelen niet worden meegenomen, terwijl we naar verwachting in toekomst juist meer behoefte hebben aan verkoeling. Ook zijn passieve zonwerende maatregelen zoals grotere dak-overstekken en zonwering niet meegenomen in de investering. Jammer, want dit zijn typisch maatregelen die gemakkelijk genomen kunnen worden en veel opleveren. Als de warmte er niet in komt, hoeven installaties immers ook geen problemen op te lossen. Maar al met al is dit een mooi project waarvan ik hoop dat het uitgebreid gemonitord gaat worden. Ik ben bijvoorbeeld benieuwd naar het gedrag van bewoners, want dat is sterk bepalend voor de hoeveelheid energie die gebruikt wordt. Hoe gaat dat in een nieuwe energiezuinige woning? En hoe gaan bewoners om met de nieuwe installaties en technieken? En natuurlijk is het interessant te meten en te weten of het nieuwe materiaal, het vervoerende geïnvesteerde arbeid die in de woning zijn gestopt, uiteindelijk opleveren waarvoor al deze acties bedoeld waren, namelijk duurzaamheid op de lange termijn. Want daar is het natuurlijk allemaal om begonnen.’

